

DE CRIME COMPAGNIE



HET ZOONTJE VAN EVA IS OVERLEDEN
ZEVENTIEN JAAR LATER STAAT HIJ VOOR DE DEUR

HET SPEL VAN LEUGENS

ANNA WEST

PSYCHOLOGISCHE THRILLER

DE CRIME COMPAGNIE

Hoofdstuk 1

Een verouderingsfoto van Aron vult de achterwand van de studio; het is een strohalm van hoop dat hij heelhuids zal terugkeren naar ons, zijn ouders. We geloven er geen van beiden in. Toch kijken we er geïnteresseerd naar en glimlachen treurig om het gezicht van ons kind.

‘Mijn vrouw en ik willen na zeventien jaar antwoorden,’ hoor ik Peter zeggen.

De presentator kijkt mij meelevend aan, maar in zijn ogen schuilt ook hoop op enkele woorden van de moeder. Ik twijfel, de antwoorden waar Peter naar zegt te zoeken hebben we allang, maar we zullen ze geen van beiden ooit hardop uitspreken. Zwijgen bewaakt de leugens waar we ons maar al te graag aan vastklampen; in huize Ackerman is alles perfect.

Ik kan de kijkcijfers tot spectaculaire hoogte stuwen door mij nu naar de camera te draaien en de waarheid op tafel te gooien: ‘Aron zal nooit meer thuiskomen.’ Dan zal zijn tweejarig gezicht de komende weken, misschien wel maanden, de voorpagina’s van kranten en roddelbladen vullen. Maar uiteindelijk, als alle vragen beantwoord zijn, wordt mijn bekentenis oud nieuws. Over een paar jaar staart onze zoon van beduimelde blaadjes in wachtkamers naar de wereld, over vijfentwintig jaar herinnert een enkeling zich vaag dat er een minister van Justitie was, ene Peter Ackerman, wiens peuter op een herfstnacht spoorloos verdween – *zo’n vreemd verhaal* – en over vijftig jaar zal deze

hele geschiedenis in de vergetelheid zijn geraakt.

Stop maar met die hele show, het is genoeg geweest. Tijd voor de waarheid. De zinnen malen als mantra's door mijn hoofd, maar ik blijf zwijgend naar de foto staren, samen met miljoenen Nederlanders die vanavond op dit programma hebben afgestemd. Zo had mijn kind eruitgezien als er niets gebeurd was. Misschien had hij zijn haar korter gedragen, of langer. Of misschien had hij besloten het paars te verven zoals Mees, van Saskia, onlangs heeft gedaan. Maar dit was zijn gezicht geweest; ontegenzeggelijk een zoon van Peter Ackerman.

De binnenverlichting van Peters Tesla toont de blauwe plek op mijn jukbeen nu de *concealer* er, dankzij mijn tranen, vanaf is. Zo stom, er stond een bovenkastje in de keuken open en ik liep ertegenaan, hoor ik mijzelf weer tegen het meisje van de schmink zeggen.

Ik duw de zonneklep terug omhoog, straatlantaarns flitsen in rap tempo voorbij terwijl we naar Egmond rijden. In mijn ooghoek zie ik Peter achter het stuur zitten, tussen zijn wenkbrauwen schemert de rimpel die weinig goeds voorspelt. Leer mij hem kennen.

'Je twijfelde vanavond,' zegt hij.

'Nee.' Het is een leugen die mijn adem doet stokken in afwachting van de zin waarmee hij me al zeventien jaar in toom houdt, Peters zeswoordenverhaal. Ernest Hemingway had hem niet kunnen verbeteren. Maar vanavond spreekt hij ze niet hardop uit en eigenlijk is dat ook niet nodig, ze zoemen al uren als vliegen rond in mijn hoofd.

Dan.

Draai.

Jij.

De.

Gevangenis.

In.

Peter neemt snelheid terug bij de rotonde en rijdt de straat in waar we wonen: klinkers, en, langsij, oude linden tussen laag groen en een enkele den, daarachter verscholen villa's voorzien van keurig aangelegde tuinen, steevast afgezoomd met hekken om ongewenste bezoekers buiten de deur te houden; de Eeuwige-gelaan in Bergen. In de schaarse straatverlichting laat een vrouw haar hondje uit, ze wacht tot hij klaar is met snuffelen. Peter steekt zijn hand in het voorbijgaan op, ik volg zijn voorbeeld. Irene woont een paar huizen verder dan wij. Afgelopen jaar werd ze onverwacht weduwe en sindsdien klopt ze nog vaker dan vroeger aan voor een kop koffie, of eigenlijk voor informatie. Haar interesse in het gezin Ackerman wordt vooral gevoed door nieuwsgierigheid, want altijd komt de verdwijning van Aron ter sprake. Irene's honger naar details is niet te stillen en het kost me steeds meer moeite om gesprekken met haar een andere kant op te leiden. Soms neger ik de deurbel om later, als ik haar tegenkom in de Albert Heijn of bij de boekhandel, verbaasd te reageren als ze op licht verwijtende toon zegt dat mijn schaduw wegschoot.

Nee, werkelijk? Ik heb geen bel gehoord.

Als je maar lang genoeg liegt wordt het een tweede natuur, nestelt het zich als vanzelf in je karakter.

Het hek glijdt open. Terwijl we naar binnen rijden, springt de tuinverlichting aan. Als Peter die eerder had laten aanleggen, was er destijds misschien niets gebeurd. Maar terugkijken op je leven verandert de uitkomst van het heden niet.

De garagedeur schuift omhoog, de lege doos om Peters speeltje in op te bergen doemt op. Arons speelgoed is allang verdwenen; dichtgevouwen verhuisboxen met autootjes, schepjes en emmertjes of Duplo staan zinloos op zolder te wachten tot hij thuiskomt. Wat kunnen we anders doen dan de schijn ophouden?

Thuis schenk ik een glas single malt whisky voor Peter in, een druppel goudkleurig vocht vloeit op het natuurstenen werkblad. Zijn mond gaat open, maar de reprimande blijft uit omdat de bel

door het huis echoot ten teken dat mijn zwager en zijn vrouw, Bram en Yvonne, voor het hek staan. Het *dreamteam* komt be-moedigende schouderklopjes uitdelen en ongevraagde levensad-viezen geven welke ik gedwee dien te ontvangen, er zelfs dankbaar voor moet zijn. Het is immers goedbedoeld.

Ik grijp een kurkentrekker uit de la en haal een fles rode bor-deaux tevoorschijn terwijl Peter hen binnenlaat. In de deur van de oven zie ik mijn gezicht. Vlug haal ik make-up uit mijn hand-tas om de plek op mijn jukbeen weer weg te werken.

‘Prachtige uitzending,’ hoor ik Bram in de hal zeggen. De ijze-ren knaapjes kletteren tegen elkaar als hij hun jassen ophangt.

‘Je weet nooit waar het toe kan leiden,’ gooit zijn vrouw een duit in het zakje. ‘Misschien herkent iemand Aron van de foto, of meldt hij zich zelf! Per slot van rekening is hij nu al negentien en...’ Yvonne stopt met ratelen, ze lijkt zich nu pas te realiseren dat er een mensenleven voorbij is sinds die avond waarop auto’s van de politie Bergen onze oprit vulden.

Ik haal twee wijnglazen uit de kast en zet ze op het aanrecht. Naaldhakken tikken op het marmer, met uitgestoken armen loopt mijn schoonzus naar me toe.

‘Eva.’

Ze spreekt mijn naam uit alsof het eeuwen geleden is dat we el-kaar zagen en niet gisteren, toen ze ons moed kwam inspreken ‘want zo’n uitzending is emotioneel gezien natuurlijk niet niks’.

Ik glimlach terwijl ze mijn schouders vastpakt en aanvaard haar luchtkus. Als Yvonne me eindelijk loslaat knikt ze naar de fles rode wijn die op het aanrecht staat. ‘Daar ben ik wel aan toe.’

‘Eva, meisje, je viel helemaal stil toen ze Arons foto toonden.’ Onder die woorden schuift Bram een barkruk naar zich toe en gaat zitten. Zonder dat hij erom vraagt schenk ik ook een whisky voor hem in. De broertjes Ackerman lijken op elkaar, alleen Brams haar is dunner. Peter trekt zijn stropdas los en pakt zijn glas, hij is van zuiver kristal en is speciaal voor hem laten maken in opdracht van een Amerikaanse senator, heeft hij me ooit verteld.

‘Santé,’ zegt hij. En dan, met een bijna onhoorbare zucht die stotend uit zijn longen komt: ‘Op Arons terugkeer.’

Bram vertaalt de vreemde ademtocht van zijn broer als een teken van emotie en wrijft met zijn vrije hand over Peters rug terwijl hij diens wens herhaalt: ‘Op Arons terugkeer.’

Liever niet, wil ik hun toeschreeuwen. Hoe graag ik op dit moment ook geïrriteerd naar boven had geroepen of de muziek wat zachter kon, of me zou ergeren aan rondslingerend ondergoed in de badkamer, studieboeken tussen de bankkussens of iPhone oortjes op de vloer; mijn zoons terugkeer zou weinig goeds voorspellen. Aron is dood, vergaan, verzeept, gemummificeerd of wat er ook maar gebeurt met een lichaam dat zeventien jaar lang in een autoplaid gewikkeld in de vochtige zandgrond van Bergen ligt.

Peter kijkt me met een strakke blik aan.

En ook nu zwijg ik uit angst voor de zes woorden.

Het is Yvonne die uiteindelijk de stilte doorbreekt door een ander onderwerp aan te snijden. ‘Ik kwam Alex en Marjan vanmiddag tegen, in de stad.’

Met de stad bedoelt ze Alkmaar. Bram en Yvonne wonen in een vrijstaande villa langs de doorgaande weg naar Heiloo en als ze zich niet liefdevol over mijn leed buigt, vult Yvonne haar dagen met winkelen in de Laat of in de Langestraat. We verkeren in een andere levensfase, ze had mijn moeder kunnen zijn en dat is precies hoe ze zich geregeld gedraagt. Het is zorgzaamheid, daar ben ik van overtuigd, maar af en toe irriteert het me.

‘Ze zagen er goed uit, ontspannen,’ gaat Yvonne verder. ‘Alex leek zelfs te zijn afgevallen.’

Ik heb Peters oude studievriend al maanden niet meer gezien, soms vraag ik me weleens af in hoeverre Alex van Rheenen zijn *partner in crime* is – die twee bespreken alles met elkaar. Mijn twijfels heb ik nooit hardop durven uitspreken, ik kijk wel uit.

Zes simpele woordjes.

Ergens in huis begint een mobiele telefoon te rinkelen. Ik zie Yvonne's hand naar haar mond gaan terwijl ze zachtjes: 'Het zal toch niet...' zegt.

Peter loopt naar de hal, kennelijk heeft hij vergeten zijn iPhone mee naar binnen te nemen. Ik kijk op de klok, het is bijna elf uur. Niemand belt op dit tijdstip, tenzij er iets dringends is. Mijn hart wordt onrustig en mist een slag. *Het zal toch echt niet?* De wereld hangt een ogenblik scheef.

Yvonne grijpt mijn onderarm vast. 'Kom,' zegt ze, 'we gaan even rustig zitten.' In haar ogen lees ik de hoop die bij mij ontbreekt.

'Nee,' hoor ik Peter met luide stem zeggen. Binnensmonds vloekend komt hij de woonkamer weer binnen.

'Wie...' begint Bram die zich ondertussen van zijn kruk laat glijden.

'Een of andere journalist,' onderbreekt Peter hem afgemeten, de iPhone belandt met een klap op het metalen barblad. 'Hij wilde weten of er al een tip is binnengekomen.' Peter schenkt zichzelf nogmaals in. Mijn man drinkt vanavond te veel en vooral te snel. Onwillekeurig laat ik mijn armen om mezelf heen glijden.

'Ach, ik had zo gehoopt dat er nieuws was,' verzucht Yvonne. Ze zit naast me op de bank, half naar de open keuken gedraaid. 'Maar wat niet is kan nog komen,' gaat ze bemoedigend verder.

'Ik heb mijn toestel uitgezet.'

Natuurlijk heeft Peter zijn mobiel uitgezet, hij heeft er geen enkele behoefte aan om telefonisch bereikbaar te zijn over dit onderwerp, vanavond niet, nooit niet.

'Dat lijkt me onverstandig,' hoor ik Bram zeggen. 'Stel je voor dat iemand zich bij het coldcaseteam meldt, dan kunnen ze je niet bereiken.'

Bram houdt het nog vaag met zijn 'iemand', alsof hij rekening houdt met een ooggetuige die zich zeventien jaar na dato plotseling herinnert wat er op de stoep van huize Ackerman is gebeurd, misschien de schreeuw gehoord heeft die ik niet binnen

wist te houden, Peters tirade, vlak daarvoor, de klap, of de schep die even later de grond in ging. Er zijn dagen waarop ik zeker weet dat de avond waarop Aron ‘verdween’ slechts een nachtmerrie was, dat er nooit peutervoetjes door dit huis hebben gepend.

‘Ik ben het met Bram eens.’ Yvonne bevestigt haar mans woorden te luid: ‘Je kunt nu niet onbereikbaar zijn, Peter.’

Voor een derde keer vult hij zijn glas. ‘De politie weet waar we wonen,’ klinkt het kortaf.

Ik wrijf langs mijn nek.

‘Ze is moe,’ een moederlijke arm belandt rond mijn schouders. ‘Zou je niet liever gaan slapen, Eva?’

Ik durf Yvonne geen antwoord te geven uit angst dat ze de leugen in mijn woorden hoort. Ja, ik zou liever gaan slapen, nooit meer ontwaken zelfs, en in mijn dromen voorgoed bij Aron blijven, maar nu moet ik wakker blijven.

‘Wil je naar bed, Eva?’ vraagt Peter. Zijn woorden klinken oprecht als een vraag, maar ik weet dat hij slechts één antwoord wil horen.

Ik schud mijn hoofd langzaam. ‘Nee, nog niet.’

‘Zie je wel, ook jouw vrouw denkt dat jullie gebeld kunnen worden. Je moet die telefoon aanzetten. Bram, zeg er nou toch eens wat van.’

Yvonne begrijpt mijn antwoord verkeerd, ik neem het haar niet kwalijk. Bram zwijgt, hij kent zijn broer. Het heeft weinig zin Peter een kant op te bewegen die hij niet op wil. Hét kenmerk in zijn persoonlijkheid dat mijn echtgenoot naar Den Haag bracht: koppigheid.

Zes woorden.

Soms denk ik dat het allemaal niet uitmaakt, ik leef al jaren in een cel, een met de nodige vrijheid. Vier dagen per week open ik mijn galerie, ik kan overdag onbeperkt socializen op een terras, met Saskia naar yoga gaan, langs het strand wandelen en het zilte water over mijn tenen laten spoelen, of door de duinen fiet-

sen, maar wat diep vanbinnen zit zal nooit meer ruimte krijgen. Uiteindelijk vreet het zich een weg naar buiten, is mijn ervaring.

Ik pak mijn glas van het salontafeltje en neem een slok. Vanavond heb ik het nodig, anders doe ik deze nacht geen oog dicht.

Later, als we in bed liggen, glijdt Peters hand over mijn buik. Een liefdevolle aanraking met een verwijtende ondertoon die ik moeilijk van me af kan zetten. Daarin groeide ooit zijn zoon, lijkt die hand te zeggen – iedere avond weer – jij gaf mij een kind, en nam het twee jaar later van me af.

Dat is hoe mijn man het ziet, dat is de waarheid waarin wij met zijn tweeën leven.